

Trei orchestre simfonice

Nu de mult am luat contact cu trei formații simfonice din țară și din străinătate. Filarmonica „Moldova” — Iași a susținut, sub conducerea muzicală a lui Ion Băciu, un program care a debutat cu o primă audiție românească, *Reportaje II* de Theodor Drăgulescu, Alcătuită din două tablouri, *Ogoare, noaptea* și *Peisaj industrial*, lucrarea opune o primă și cantabilă formă de lied, impregnată de atmosfera unei nocturne, unei a doua mișcări, vii, a cărei ritmică, obsedant susținută, sugerează frenezia constructivă făuritoare de „noi peisaje industriale”. Orchestrată cu abilități cunoaștere a resurselor expresive ale timbrurilor orchestrale, lucrarea s-a bucurat de succes.

Surpriza concertului a constituit-o reapariția pe podiumul Ateneului a remarcabilului violonist ieșean Daniel Podlovski, care a interpretat cu prestanță, cu ton superb, cu tehnică expresivă și profundă interiorizare, *Concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră op. 89* de D. Șostakovič. Laureat al câtorva concursuri internaționale, Daniel Podlovski s-a revelat ca un unul dintre cei mai personali tineri interpreți ai noștri.

Dirijorul Ion Băciu și-a evidențiat întreg potențialul de pedagog de orchestră în realizarea unei emoționante versiuni a *Simfoniei a II-a în re major* de Brahms. Ascultând, după mai mulți ani, orchestra ieșeană, nu ne-au mirat elogiile cu care turneele ei au fost înregistrate de presa din R. F. Germania, Elveția, Belgia etc.

★

În aceeași perioadă, Filarmonica „Banatul” — Timișoara ne-a impresionat prin realizarea unui program care parcurgea drumul de la simfonismul lui Haydn până la Richard Strauss și la câteva dintre cele mai frumoase pagini ale lui Wagner. Sub conducerea muzicală a lui Nicolae Boboc, formația timișoreană și-a început concertul cu o excelentă lucrare românească, *Exorcism*, pentru flaut și orchestră, al cărei autor, Remus Georgescu, s-a dăruit, din păcate, într-o prea mare măsură activității sale dirijorale, în dauna celei componistice, pentru care are o certă vocație. Concepută în stilul unei largi melopei, cu ample și elocvente recitative, lucrarea este structurată în trei secțiuni, dintre care numai partea mediană este susținută de intervenția transparentă a coardei. Lucrarea *Exorcism* s-a bucurat de excelentă interpretare a flautistei Ioana Moroz

Cel de-al doilea solist al concertului a fost pianistul Dan Grigore, care a executat, cu ample resurse instrumentale, *Burlesca pentru pian și orchestră* de Richard Strauss.

Simfonia nr. 85, La reine de Haydn a constituit pentru dirijor și orchestră teren de afirmare a înțelegerii unui stil aparent simplu, dar extrem de nuanțat în bogăția ideilor și dezvoltărilor. Programul dirijat de Nicolae Boboc s-a încheiat cu vraja acelor pagini simfonice wagneriene, *Preludiul și Moartea Isoldei*, care exprimă trezirea pasiunii în sufletul eroinei și contopirea legendărilor eroi în moarte. Orchestra a sunat cu plenitudine și forță expresivă.

★

Printre oaspeții muzicali ai Capitalei se cuvine a menționa cu elogii Orchestra simfonică a Filarmonicii din Wrocław (R. P. Polonă), care ni s-a înfățișat ca un colectiv disciplinat, admirabil educat, manifestând pregnante calități artistice în interpretarea a trei lucrări, extrem de contrastante ca stil: *Simfonia nr. 88 în sol major* de Haydn, cu spontaneitatea magistral gândită și realizată a înlănțuirii celor patru mișcări ale ei, *Simfonia concertantă pentru pian și orchestră* a marelui compozitor polonez din secolul XX, Karol Szymanowski (1882—1937), considerată, prin amploarea participării orchestrale la dezvoltarea bogatului și originalului material tematic al celor trei mișcări (Allegro moderato, Andante sostenuto, Allegro non troppo), o adevărată simfonie cu pian (a IV-a), și o primă audiție a compozitorului de avangardă Krzysztof Penderecki, *Simfonia I*.

Dirijorul Tadeusz Strugala și solistul *Simfoniei* de Szymanowski (Tadeusz Zmudzinski) sînt doi muzicieni cu personalitate puternică, care au evidențiat la maximum particularitățile de stil și formă ale lucrărilor interpretate.

Simfonia I de Penderecki a constituit factorul de puternic contrast în acest climat clasic și post-romantic, datorită violentelor contraste sonore, laturii ostentativ inovatoare a conceptului său asupra plămădirii materiei sonore, desprinsă din ciclul organic al evoluției ei seculare. Și totuși, chiar în această operă cu sonorități acidulate, care violentăză auzul, se remarcă, o nostalgie a trecutului, prin revenirea unor episoade menite să dea coerență discursului muzical.